RAHOITUSANOMUS EDUSKUNNAN JOULURAHOISTA:

250 000 euroa nuorten syrjäytymistä ehkäisevän Gutsy Go -toimintamallin valtakunnalistamiseen vuodelle 2020

HAKIJAN TIEDOT

Gutsy Go Ry (voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys)
Y-tunnus: 28693144-4
Osoite: Hämeentie 155 C 7.krs, 00560 Helsinki

1. KOHDE JA HAETTAVA SUMMA:

Haemme eduskunnalta joulurahaa 250 000 Gutsy Go:n vuoden 2020 rahoitukseen, jotta pystymme käynnistämään menetelmän tarjoamisen valtakunnallisesti kaikkiin kouluihin. Haettu summa on kokonaisbudjetista 25%.

2. MIKÄ ON GUTSY GO, LYHYESTI:

Gutsy Go on Suomen suurimman ideakilpailun Vuosisadan rakentajat 2017 voittanut menetelmä, joka ennalta ehkäisee nuorten syrjäytymistä uudenlaisella vaikuttavalla tavalla. Se kouluttaa 14-vuotiaiden ikäluokan toteuttamaan ratkaisuja kaupunkiyhteisöjensä ongelmakohtiin. Gutsy Go hyödyntää edistyneimmän teknologian ja nuorten kännykkäkamerat hyvien käytänteiden näkyväksi tekemiseen ja jakamiseen kaikkien kansalaisten kesken. Tuhansille nuorille saadaan kokemus yhteiskunnallisesta osallisuudesta ja myönteisestä näkyvyydestä kriittisessä vaiheessa.

Vaikuttavuudesta on merkittävää näyttöä. Kahden toimintavuoden aikana Gutsy Go on tavoittanut jo 2000 nuorta ja satoja opetusalan ammattilaisia. Nuoret ovat yhdessä kehittäneet 200 videoitua rauhaa ja luottamusta vahvistavaa ratkaisua. Median kautta nuorten teot ovat tavoittaneet satoja tuhansia suomalaisia yli 50 medianjutussa.

Mukaan on liittynyt vaikutusvaltainen kaarti kumppaneita: Oikeusministeriö, suomalaiset säätiöt, Lääkäriseura Duodecim, Nuorisotutkimusseura, Mielenterveyden keskusliitto, Lastensuojelun keskusliitto, Opetushallitus, poliisi, Yle ja Finnkino sekä suomalaisia kouluja ja kaupunkeja. Gutsy Go on palkittu Euroopan rikoksentorjuntapalkinnolla osana Forssan yhteisösovittelumallia, Ehkäisevän päihdetyön taitaja - palkinnolla, sekä Ylen Shortland -mediapalkinnoilla.

Tavoitteena on, että pian Suomi tunnetaan maailmalla ensimmäisenä maana, joka kouluttaa kaikista nuoristaan rauhantekijöitä. Gutsy Go ry on sitoutumaton ja yleishyödyllinen toimija.

3. MIKSI RAHOITUS KANNATTAA MYÖNTÄÄ JUURI GUTSY GO:LLE JA JUURI NYT?

Viimeaikaiset tilastot paljastavat nuorten syrjäytymisestä hälyttäviä seikkoja: nuorisotutkimuksen mukaan lähes puolet nuorista ei usko Suomen myönteiseen tulevaisuuteen, kyynisyys tuplaantuu heti peruskoulun jälkeen, nuorten psykiatriset diagnoosit ovat vuosikymmenessä seitsenkertaistuneet. Osattomuuden kokemuksen ongelmaa ei kyetä ratkaisemaan yksilömenetelmin. Gutsy Go on yhteistyössä suomalaisten asiantuntijoiden kanssa kehittänyt vaikuttavan yhteisömallin, joka voidaan skaalata osallistamaan kokonaisia ikäluokkia.

Gutsy Go on on kolmen vuoden aikana testattu yli 2000 nuoren ja 100 opettajan kanssa 14 kohteessa. On syntynyt ilmiö, joka puhuttaa tuhansia suomalaisia ja joka on nähty yli miljoona kertaa mediassa.

Suomalaiset säätiöt ja muut yhteistyökumppanit ovat ilmaisseet halunsa edetä nopeasti ja lähteä rahoittamaan menetelmän tarjoamista kaikkiin kouluihin. Säätiöt tekevät päätöksensä vuodenvaihteessa ja eduskunnan myönteisellä päätöksellä ja mukaan tulolla tässä vaiheessa on ratkaiseva vaikutus kokonaisrahoituksen saamisen ja ripeän etenemisen kannalta.

Myös Yleisradio on ilmaissut halunsa olla mukana ja odottaa Gutsy Go:lta ehdotusta budjetoidakseen oman osuutensa valtakunnalliseen mediatoteutukseen. Tavoite on saada Gutsy Go jokaiseen yläkouluun Suomessa ehkäisemään syrjäytymistä juuri ennen sitä ikävaihetta, jossa nykyään kyynisyys kaksinkertaistuu ja koulupudokkuus alkaa.

4. LAAJEMMAT PERUSTELUT MIKSI GUTSY GO TULISI ULOTTAA KOKO IKÄLUOKALLE

Tarve Gutsy Go:n nopeaan valtakunnallistamiseen perustuu kolmeen akuuttiin tarpeeseen:

1. Kiireinen tarve vaikuttaa nuorten hyvinvointiin yhteisömetodilla:
Mielenterveyden hoito yksilömenetelmin on ajautunut kriisiin. Uudellamaalla joka kymmenes nuori on saanut psykiatrisen diagnoosin, resursseja ei enää ole (HUS 2018). Tarvitaan laajasti yhteisötasolla vaikuttava menetelmä, joka tuottaa välittömän osallisuutta, toiveikkuutta, luottamusta ja itsetuntoa vahvistavan kokemuksen. Kyynistymisen ehkäisyn kannalta olennaisinta on tavoittaa nuoret ennen peruskoulun loppua ja tarjota heille konkreettinen onnistumiskokemus osallisuudesta. Kesällä 2019 toteutettu laaja kansainvälinen tutkimus (Rozanski & Bavishi) osoittaa pessimismin ja sairauksien yhteyden ja optimismia vahvistavien interventioiden merkityksen.

2. Koulu on suuren muutoksen edessä:
Uuden opetussuunnitelman tärkeä tavoite luoda konkreettisia kokemuksia yhteiskunnallisesta osallisuudesta ei nyt toteudu. Opetushallituksen mukaan Gutsy Go vastaa suoraan uuden opetussuunnitelman tavoitteisiin ja tarjoaa opettajille ja pedagogeille konkreettisia työkaluja sen toteuttamiseen tavalla, joka aidosti osallistaa erilaiset nuoret, vahvistaa yritteliäisyyttä ja tulevaisuuden työelämässä vaadittavia taitoja. Tarvitaan kansallinen ohjausliike, koska kaupungit eivät yksin kykene vastaamaan nuorten ja koulujen tarpeeseen.

3. Polttava tarve nuorten yhteiskuntarauhaa vahvistaville teoille, jotka tulee näkyviksi:
Yhteiskunnallisen osattomuuden kokemus, joka näkyy heikentyneenä tulevaisuususkona ja sosiaalisen luottamuksen laskuna (Nuoriobarometri 2016) on hedelmällistä maaperää kasvavalle polarisaatiolle. Samaan aikaan maailman suuret haasteet edellyttäisivät ennen näkemätöntä kykyä yhteistyöhön. Suomella on erityinen mahdollisuus näyttää esimerkkiä, kuinka tähän haasteeseen vastataan. Syksyn 2019 aikana Gutsy Go toteutettiin Oikeusministeriön suosituksesta menestyksekkäästi Oulussa yhteistyössä kaupungin ja poliisin kanssa osana Turvallinen Oulu -hanketta. Forssassa Gutsy Go oli osa yhteisösovittelumallia, joka on palkittu Euroopan rikoksentorjuntapalkinnolla. Gutsy Go tarjoaa kansainvälisesti ainutlaatuisen keinon, joka ehkäisee sekä polarisaation syitä, että seurauksia ja vahvistaa kokonaisten yhteisöjen sosiaalista luottamusta ja turvallisuuden kokemusta.

Kustannus oy Duodecim toimitusjohtaja lääketieteen tohtori Pekka Mustonen näkee Gutsy Go:n ulottamisen koko 14-vuotiaiden ikäluokalle merkittävänä kansantaloudellisena kysymyksenä:

"Olemme mukana Gutsy Go:ssa siksi, että sen toiminta kohdistuu todella merkittävään yhteiskunnalliseen ongelmaan. Kahdeksannesta luokasta eteenpäin kyynisten nuorten lukumäärä kaksinkertaistuu Suomessa. Heidän eliniänennuste on noin 15 vuotta huonompi koulutuksesta riippumatta. Lasku tulee yhteiskunnan, työnantajan ja työeläkevakuuttajan maksettavaksi. Intressimme olla Gutsy Go:ssa mukana perustuu siihen, että voidaan ajoissa ohjata tuhansien elämää heidän omilla toimillaan oikeille raiteille. Interventiossa nuoret oivaltavat: minussa on jotain hyvää, pystyn tekemään jotain hyvää, minussa on vahvuuksia joita koulukaveritkin kunnioittavat ja ihailevat."

5. MITEN 2020 RAHOITUS KÄYTETÄÄN JA MITÄ SEURAAVINA VUOSINA TAPAHTUU?

Jotta koko 14-vuotiaiden ikäluokka valtakunnallisesti voidaan tavoittaa, 2020 valmistellaan yhteistyökumppanien kanssa seuraavat neljä asiaa:

Koulutusmalli valtakunnalliseksi yhteistyössä opetusalan ammattilaisten kanssa:
- Luodaan 5000 opettajan Gutsy Go -täydennyskoulutusmalli
- Luodaan valinnaisaine, joka voidaan nivoa osaksi kouluvuotta tehostamaan vaikutusta
- Tuotetaan videotutoriaalit ja manuaali kaupungeille, opettajille ja nuorille mallin paikalliseen toteuttamiseen

Mediatyökalut valtakunnallisiksi yhteistyössä mm. Yleisradion kanssa:
- Kaikkiin 500 yläkouluun striimattava suora lähetys, Gutsy Go -starttievent
- Nuorten videoiden julkaisu ja näkyväksi tekeminen
- Videosisältöjen tekemistä tukevan Gutsy Go -sovelluksen testaaminen

Valtakunnallisen mallin pilotointi kohdekaupunkien kanssa:
- 300 opettajan Gutsy Go -valmentajakoulutus
- 3000 nuoren yhtaikainen Gutsy Go -viikko opettajien vetämänä
- 300 Gutsy Go -projektista syntyvän videon kuratointi ja julkaisu

Vaikuttavuustutkimus yhteistyössä mm. Lääkäriseura Duodecimin kanssa:
Vuosien 2019 ja 2020 aikana toteutettu seurantatutkimus satojen nuorten kanssa kartoittaa Gutsy Go -menetelmän tehoa nuorten kyynisyyden taittajana. Tutkimuksen fokuksessa on intervention vaikutus nuorten positiiviseen mielenterveyteen, luonteenvahvuuksiin, itsetuntoon, sekä osallisuuden kokemukseen. Menetelminä käytetään Values in Action luonteenvahvuuksien mittaria (VIA), Rosenbergin Self Esteem Scale -itsetuntomittaria (SES), sekä Warwick-Edinburghin positiivisen mielenterveyden mittaria (WEMWBS).

6. GUTSY GO YHTEISTYÖKUMPPANIT MM.

Jenny ja Antti Wihurin Rahasto
Koneen Säätiö
Suomen Kulttuurirahasto
Saastamoisen Säätiö
Svenska litteratursällskapet i Finland
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) -säätiö
Väinö Tannerin Säätiö
Helsingin yliopiston tiedesäätiö
Oikeusministeriö
Opetushallitus
Yleisradio
Lastensuojelun keskusliitto
Mielenterveyden keskusliitto
Finnkino
Tradeka
Lääkäriseura Duodecim kustannus
Nuorisotutkimusseura
Poliisi
Neuvotteluissa myös: Presidentin kanslia, Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne

7. GUTSY GO RY YHTEYSHENKILÖT:

Gutsy Go Ry, Hämeentie 155 C 7.krs, 00560 Helsinki

Veera Ikonen, hallituksen jäsen, vastaava tuottaja
veera.ikonen@gutsy.fi 040-708 0701

Aram Aflatuni, hallituksen puheenjohtaja, vastaava tuottaja
aram.aflatuni@gutsy.fi 040-587 1583

8. HAKEMUKSEN LIITTEET

Liite1: Tiede- ja sivistysjaostolle annettu asiantuntijalausunto
Liite2: Verottajan päätös Gutsy Go:n yleishyödyllisyydestä

Videolinkki "Gutsy Go nuorten kertomana": https://youtu.be/6TUTBGbBtZk